

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE.
& McGREGOR ST.

The Provincial
Library
City

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

PIK V.

4. 20.

СУБОТА, 10. МАРТА 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 10th, 1923.

№ 20.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ОКУПАЦІЄЮ ФРАНЦІТ.

БЕЗРОБИТТЯ І ГОЛОД ПОШИ- РЮЮТЬСЯ ПО ЦІЛІЙ РУР- ЩИНІ.

ЛОНДОН, 8. марта. — Кореспонденти лондонських газет мають нині мрачні картини положення в Рурщині і остерігають перед грозячою кризою.

Депеша з Діссельдорфу до "Телеграфу" каже, що безробіття збільшується, а політичне положення стає грізне. Економічні відносини він описує як застрашуючі. В самім Діссельдорфі є 25,000 робітників без праці, а ті що працюють дістають невистарчаючу на життя платню.

Кольонський кореспондент "Дейлі Експрес" доносить, що відносини в Ессені і Бохумі є гіди пожалування. Смертність серед дітей збільшилася в минулому місяці о 20 процент. Молока майже не можна дістати в грішми, ніж колинебудь давніше. Фашісти організують боєві відділи, щоби розпочати домашню війну з нами.

Комунисти Франції і Німеччини закликають у своїй відозві прислати делегатів на конференцію, яка відбується 17-го марта в Кельні в цілі уложення "плану акції проти окупації Рурського басейну і приготування до боротьби проти фашістів".

Французи заявили три нові ні- мецькі міста.

БЕРЛІН, 7. марта. — Канцлер Кунд скликав вчера на сесію парламент, щоби сильно запротестувати проти поширення французької окупації в рурській і надренській території. Коли вже парламент зібрався отримано відомості, що Французи посунули далше вперед і заявили Ремшайд, Кроненберг і Віпперфурт, на схід і південний схід від Діссельдорфу.

Сесію парламенту скликано о два дні скорше, як було з початку призначено. Канцлер Кунд скликав її наскоро, коли Французи окупували Дармштадт, Карльсруге і Манінгайм.

Французи заняли Мільгайм.

ЛОНДОН, 7. марта. — Депеша з Берліна до "Таймса" доносить, що Французи заняли Мільгайм, осідок інтересів Стінеса.

Розоружили поліцію в Дорт- мунді і пігнали в незнане місце.

БЕРЛІН, 8. марта. — Телеграма з Дортмунда каже, що Французи увійшли поново до того міста, окружили школу і розоружили поліцію, яка там була заквартирована. Поліцію забрано невідомо куди. Пізніше окуповано мійський ратуш.

Німці зірвали тор на головній залізничній лінії.

ЕССЕН, 7. марта. — Найсерйозніший випадок залізничного саботажу, який дотепер мав місце, зауважено нині на полудне від Ессена, де у вівторок вночі зірвано 150 метрів тору головної залізничної лінії між Ессеном і Діссельдорфом.

Кошт життя в Німеччині збіль- шився в лютім о 136 процент.

БЕРЛІН, 7. марта. — Оповідено урядово, що кошт життя в Німеччині збільшився в лютім о 136 процент в порівнянню до місяця січня. Ціни на поживу зросли о 133 процент, а на оджі о 147.6 процент.

СПІЛЬНА АКЦІЯ НІМЕЦЬКИХ І ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУ- НІСТІВ.

БЕРЛІН, 2. марта. — Французські і німецькі комунисті, будучи певними, що французсько-німецький спір в Рурщині зажене Францію і Німеччину до нової війни, рішення об'єднати свої сили для боротьби з націоналістами в обох державах.

Після тайної наради німецьких і французьких комуністичних провідників, яка відбулася нещодавно в Берліні, обоі комуністичні партії видали відозву до робітництва всіх країн Європи.

"Поновна небезпека війни грозить цілій робітничій класі на європейському континенті", говориться у спільнім маніфесті німецьких і французьких комуністів. "Робітництво знаходиться під теперішню пору в дуже лихім положенні, в грішми, ніж колинебудь давніше. Фашісти організують боєві відділи, щоби розпочати домашню війну з нами".

Комунисті Франції і Німеччини закликають у своїй відозві прислати делегатів на конференцію, яка відбується 17-го марта в Кельні в цілі уложення "плану акції проти окупації Рурського басейну і приготування до боротьби проти фашістів".

Поклик на конференцію комуністів в Кельні уважають загально визовом націоналістів Франції і Німеччини. Панує загальне переконання, що Французька військова влада не допустить, щоби комунисті відчували конференцію в німецьких містах, як знаходиться під французькою окупацією.

Акція з боку комуністів викликала поважне занепокоєння в урядових кругах Франції і Німеччини, тим більше, що найбільше робітників в Рурському басейні належить до Комуністичної Партії.

Бельгійські соціялісти перево- дять "інвестицію".

БРУКСЕЛЯ, 7. марта. — Соціялістична місія, зложена з 8 делегатів від залізничної юнії, виїде цього тижня до Рурщини для розслідування ситуації.

Хочуть перевести американ- ських Негрів до робо- ти в Рурщині.

НЮ ЙОРК, 7. марта. — Герри В. Догерта, який прибув нині на кораблі "Меджестик", оповістив, що має викінчені плани, як перевести від 2,500 до 5,000 американських Негрів-майнерів до Рурщини, до роботи в вуглевих майнах занятих французьким правительством.

Негри будуть діставати \$7 на день і харч та мешкання, як також винагороду на случай каліцтва.

Бритійці згодилися перепус- кати французькі потяги.

ЛОНДОН, 8. марта. — Генерал сер Артур Годлей, командант британських військ в Кольонії, прибув вчера до Лондону і привіз з собою ланчер-години, яку він закріпив з командантом французьких військ в Рурщині ген. Дуготом в справі перепущення Французів через кольонську полосу. Ген. Годлей заявив, що він згодився перепускати денно через цю полосу окола 10 французьких потягів.

ТУРЕЦЬКІ НАЦ. ЗБОРИ ВІДКІ- НУЛИ ЛЬОЗАНСЬКИЙ ПАКТ.

ЛОНДОН, 7. марта. — Депеша з Константинополя до Райтера доносить, що турецькі національні збори в Ангорі відкинули запропонований альянтами в Люзанні мировий договір.

Договір відкинено на тій підставі, що він противиться національному пактові Туреччини.

В той сам час національні збори уповідають правительству робити далше заходи для осмінення мира, себто продовжати переговори з альянтами.

Збори ухвалили також правительству вотум довіри.

Пуанкаре предкладає нові ми- рові пропозиції.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 7-го марта. — Тутешні газети доносять, що французький прем'єр Пуанкаре предлажив Туреччині нові мирові пропозиції, правдоподібно подібні до тих, що були виложені в недавній ноті до Мустафа Кемала Паші.

Злучені Держави також готові заключити особній договір.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Спеціальна депеша до "Трибюна" з Вашингтону каже, що там "урядово вказано" на те, що в наслідок відкинення турецькими національними зборами льозанського паку, американське правительство може розпочати недовліг безпосередні переговори з Туреччиною в справі закінчення договору.

Кореспондент "Трибюна" заявляє, що державний секретар Гюз чекає на рапорт про ситуацію від адмірала Брістола, американського високого комісара в Константинополі, після чого може наступити відповідна акція.

ФРАНЦІЯ ВИСИЛАЄ МІСІЮ ДО СОВ. РОСІІ.

ПАРИЖ, 5. марта. — Між Пуанкаре і Мілераном прийшло до порозуміння щодо французької місії, яка має небагом виїхати до Москви.

З огляду на опозицію президента Мілерана, який є проти всяких офіційних переговорів з більшовіками, прем'єр Пуанкаре згодився, щоби згадана місія мала назву торговельної, а не політичної.

Як доносить французька місія виїде до Східної Росії цього місяця.

Гувер каже, що АРА не думає обмежувати поміч.

ВАШІНГТОН, 24. лютого. — Секретар торгівлі Гувер, як голова Американської Ратушкової Адміністрації, заявив вчера, що ця організація не видавала ніякого рішення в справі припинення вивозу харчевих засобів до Росії. Гувер видав цю заяву як заперечення погослов, бущімо АРА має намір замахати свою допомогою акцію в Росії, про яку говорять, що вона експортує збіжжя до Німеччини і Туреччини.

Резигнація кабінету в Китаю.

ПЕКІН, 8. марта. — Китайський кабінет сьогодні зрезигнував.

ВАШІНГТОН, 22. лютого. — Сенатор Бора одержав неурядові запросини звідти на весні сівітську Росію.

ВІКРИТТЯ МОНАРХІСТИЧНОГО ЗАГОВОРУ В БАВАРІІ.

БЕРЛІН, 8. марта. — Поліція в Мінхені арештувала вчера 15 осіб, яких оскаржує о заговор проти правительства. Поліція вірить, що цим арештуванням вона недопустила до монархістичного перевороту, який планувався десь в половині цього місяця. Один з арештованих сейчас поповнив самовбійство. Вісьмох освободжено.

Боротьба між комунистами і фашістами в Ангсбургу.

БЕРЛІН, 4. марта. — Тут отримано відомості, що в баварському місті Ангсбургу, 35 миль на півн. захід від Мінхену вибухла велика боротьба між "національними соціялістами" (фашістами) і комунистами. Тридцять осіб було ранених, з них п'ять тяжко.

Протижидівський погром у Відні.

ВІДЕНЬ, 5. марта. — Вчера прийшло тут до грізних протижидівських погромів після віча, скликаного жидівськими радними містами Відні для за протестування проти змагачоїся протижидівської пропаганди в столиці Австрії.

Безпосередно після віча товпа німецьких націоналістів кинулася на Жидів. Богато осіб побито і ранено. Також богато Жидів прогнано силою з міста. В боротьбі ранено шістьох полісменів.

Поліції вдалося остаточно привернути спокій. Арештовано 97 учасників погрому.

БІЛІЙ ТЕРОР В РУМУНІІ.

Віденська "Роте Фане" доносить про нову філю білого терору в Румунії.

В Арадї, в зв'язі з проголошенним страйком проти введення 10-годинного дня праці, проголошено стан облоги і арештовано сотки робітників.

Про страхіття білого терору свідчать румунські тюрми. В одній з найбільше відомих тюрм, в Дофтани, томиється багато комуністів, замкнених в камерах-клітках, які мають все го 2 метри довжини і ширини. Арештовані позбавлені можливості найменшого руху. В декотрих клітках нема навіть вікон.

Трох комуністів, які томляться в цій тюрмі — Гольдштейн, Гагін і Олькамер — в наслідок жорстокого тюремного режиму серйозно захворіли. Вистарчить сказати, що "ложки" їм видавали лише 600 грамів мамалиги і сирих овочів. Згадані товариші підпадали також ріжним катованням.

"Необхідно, — каже "Роте Фане", — щоби пролетаріят цілого світа підняв свій голос протесту проти білого терору в Румунії і щоби він прийшов з поміччю нашим замкненим товаришам".

Кинули бомбу на англійських жовірів.

КАІРО, Єгипет, 28. лютого. Вчера вечером експлуодувала тут бомба на площі перед залізничною станцією і поранила тяжко п'ятьох англійських жовірів, а також трох Єгиптян.

Місце замаху окружено негайо кордоном поліції, але пошукування за тим, що кинув бомбу, okazалися доси без успішними. Припускають, що вибуховину кинуту з даху якогось будинку.

В БЕЛЬГІІ АРЕШТОВАНО СО- РОК КОМУНІСТІВ.

БРУКСЕЛЯ, 8. марта. — Сьогодні арештовано тут за мнїмий заговор проти держави 40 комуністів.

Вандервельде проти страйки майнерів.

БРУКСЕЛЯ, 27. лютого. — Урядові соціялістичні круги розпочали сильну акцію проти страйки майнерів, який розпочався в вуглевих майнах проти волі юнійних провідників. Майнерським страйком в Бельгії проводять комунисті.

Провідник бельгійських соціялістів Вандервельде, бывший міністер судівництва, вигадов на зібранню в Чарльроа промову, в якій перестерігав майнерів перед домаганням вищої платні.

В ЗАВОРУШЕННЯХ В ПОЛЬ- ЩІ УБИТО 4 РОБІТНИКІВ.

3 Варшави доносить, що польське правительство зарядило мобілізацію всіх клас від 1873 до 1899 рр.

Також доносить, що Сівітська Росія стрінала цей крок Польщі подібним приказом мобілізації.

З приводу мобілізаційного розпорядку в Польщі серед робітничого класу панує піднесений настрій і мнївшого тижня Варшава була видошвищем кривавих робітничих заворушень. В боротьбі на вулицях міста згинуло чотирох робітників, а багато було ранених. Демонстрації урядила безробітні як протест проти спекуляції і великої дорожнечі.

Число безробітних в самій Варшаві вносить 100,000.

Польща каже "забиратися ро- сійським втікачам."

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Польське правительство видало розпорядок, на підставі которого всі російські втікачі в Польщі мають бути депортовані до 15. цвітня.

Карна експедиція в Добрусіні.

До села Добрусина під Жовквою приїхала 23. січня карна експедиція та почала безсаботажно розкватируватися, викладаючи селян з хат та їхню худобу зі стаєн. Господарі Гаврила Луцяка побили жовірів до безпритомости, а коли він прочунув і почав тікати, сержант стрільвав за ним і тяжко зранив. Нешасний впаз залитий кровю серед дороги, а озвірлий сержант станув над ним з револьвером в руці і стрільвав до кожного, хто хотів наблизитися до раненого з поміччю.

ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕ- ГІ І В КАНАДІ!

Заходом Робітничої Дітчої Школи при У.Р.Д. в Вінніпегу будуть виставлені в суботу 17. марта в Укр. Роб. Домі: комедія в 3-ох діях Леси Верховниці п. н. "ЧІМЕННИ ВЛОДКА" і комічна опера на одну дію Діпровой Чайки — Лісенка п. н. "КОЗА ДЕРЕЗА".

В першій штуці беруть участь учениці і ученики V. класу. Другу штуку відіграють самі учениці тоїж класу.

Тикети на ці програми дітчої вистави вже продаються в Укр. Робітничім Домі.

Слідить за повним оголошенням в слідуючих числах "Укр. Роб. Вістей".

ВЖЕ ВИЙШЛО ПЕРШЕ ЧИСЛО "ГОЛОСУ РОБІТНИЦІ".

Вже вийшло з друку перше число журналу "Голос Робітниць", органу Секції Женщин Робітниць при Стів. У.Р.Д. за місяці січень і лютий. Журнал так своїм зверхнім виглядом, змістом, як і технічним виконанням представляється дуже гарно.

Зміст журналу слідуючий: Від Редакції; Готовимось до міжнародного дня женщин-робітниць; Червоний провеснок (вірш); В часі страйки (оповідання); До дівчат (вірш); Як розвивалась міжнародна організація робітниць; Роза Люксембург; Розмови про виховання дитини; Коли починали навчання дітей; Нова утопія; Індустриальна праця робітниць; Громадська діяльність жінки; Голос Робітниць (вірш); Пісні волі, пісні весни (уривок з листу); Що я бачила на четвертїм З'їзді Стів. У.Р.Д.; Відозва Центрального Комітету Секції Женщин-Робітниць при Стів. У.Р.Д.; Звіти з діяльності відділів Секції Женщин-Робітниць; Розмова на далеку віддалі; Дівчино пролетарко (вірш); З руху селянок в Радянських Републіках; Мой матері (вірш); До святкування ювілею М. К. Заньковецької.

Поміщені також фотографії — Розі Люксембург, Ст. Мельничка, Петра Шеремети, делегаток на IV. З'їзді Стів. У.Р.Д. і IV. З'їзду Стів. У.Р.Д. Ціна цього подвійного числа 45 цт.

Надіємось, що товаришки поспішають з розповсюдженням "Голосу Робітниць", свого незвичайно цікавого журналу, який можна сміливо похвалитись і перед йшими товаришками на Радянській Україні. Замовлення і передплати належить слати на адресу: The Voice of Workingwoman, Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ РОБ. ЗАПОМ. ТОВАРИСТВА.

Отрим повідомлення всіх членів Р.З.Т., що місячні збори відбуються в неділю, дня 11. марта ц. р. о годї 2.30 по полудни. Обовязком кожного члена є на ці збори явистись. Проситись також прийти і всім тим, котрі бажають вписатись до виче згаданого товариства.

Заряд Р.З.Т.

УВАГА! - СМІХУ ДО РОСПУКИ! - УВАГА!

Драматично-Співаський Кругок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 10. МАРТА, В УКР. РОБ. ДОМІ

надзвичайно смішну комедію-фарсу в чотирох діях
С. Зіневича п. н.:

**ОКАЗІЯ, ЯКОЇ
НЕ БУВАЛО**

(ПАН ШТУКАРЕВИЧ)

Комедія яку варто бачити. Кругок Укр. Робітничого Дому, час від часу стареється, щоби кожний, хто бачить нашу виставу, був завжди задоволений. Тому в слідуючу суботу всі приходять до Укр. Робітничого Дому, щоби після денних турбот і обовязків, весело провести вечір в товаристві знайомих та наслідитись до розпукі. Приходять самі клице дружок, а певно не пожалуете.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТИВ
(включючи военну таксу).

ЗАХОДОМ ВІДЛ. ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ВІННІПЕГІ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО МАРТА

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

З НАГОДИ СВЯТКОВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ

на який запрошується всіх місцевих робітниць і робітників. — В програмі входять деклямації, жіночий хор, соля, дуети і т. н.

Промовляти будуть гг.: М. Ярова, А. Гуцалюкова, М. Попович і М. Шатувальський.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ